

លោកស្ទីវ ឆាបុត ប្រាប់លោកហ៊ិន សែន ឱ្យផ្លាស់ប្តូរដើម្បីបញ្ចៀសទណ្ឌកម្ម

សមាជិកសភាលោក Steve Chabot នៃគណបក្សសាធារណរដ្ឋមកពីរដ្ឋ Ohio ថ្ងៃៗនៅឯសវនាការសាធារណៈមួយស្តីអំពី «ការធ្លាក់ចុះរបស់កម្ពុជា៖ គោលនយោបាយដើម្បីគាំទ្រលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្ស» នៅថ្ងៃអង្គារ ទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។ (ស្រេង លក្ខិណា/NOA)

ម៉ែន គឹមសេង | VOA Khmer, 01 មីនា 2019

លោកស្ទីវ ឆាបុត (Steve Chabot) អ្នកតំណាងរាស្ត្រសហរដ្ឋអាមេរិកនិងលោកអាឡាំង ឡូវីនសល (Alan Lowenthal) បានស្នើច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជាដើម្បីសេរីពិនិត្យមើលឋានៈអនុគ្រោះពន្ធគយ (GSP) ដែលកម្ពុជាបាននាំទំនិញចូលមកក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក។

វ៉ាស៊ីនតោន — កំណត់និពន្ធ៖ លោកស្ទីវ ឆាបុត (Steve Chabot) អ្នកតំណាងរាស្ត្រសហរដ្ឋអាមេរិកនិងលោកអាឡាំង ឡូវីនសល (Alan Lowenthal) បានស្នើច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជាដើម្បីសេរីពិនិត្យមើលឋានៈអនុគ្រោះពន្ធគយ (GSP) ដែលកម្ពុជាបាននាំទំនិញចូលមកក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក។ លោកម៉ែន គឹមសេង នៃវីអូអេបានសម្ភាសលោកស្ទីវ ឆាបុត នៅវិមានរដ្ឋសភាក្នុងរដ្ឋធានីវ៉ាស៊ីនតោន។ ខាងក្រោមនេះជាខ្លឹមសារបទសម្ភាសទាំងស្រុង៖

VOA: លោកទើបបានស្នើច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ដើម្បីពិនិត្យមើលឋានៈអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ (GSP) ដោយសារតែ ការធ្លាក់ចុះនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា។ តើបញ្ហានេះសំខាន់យ៉ាងណាដែរ សម្រាប់សហរដ្ឋអាមេរិក និងហេតុអ្វីបាន ជាត្រូវពិនិត្យមើលGSP នៅពេលនេះ?

ស្តីវ ធាបុត្តៈ លោកហ៊ិន វ៉ែន មិនបានធ្វើការងារត្រឹមត្រូវសម្រាប់ពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនទេ។ គាត់បានដាក់គុកអ្នកសារព័ត៌មាន និងរំលាយគណបក្សប្រឆាំង។ គាត់ធ្វើកិច្ចការជាច្រើនដែលមិនអាចទទួលយកបាន។ ដូច្នេះយើងព្យាយាមដាក់ សម្ពាធលើប្រទេសនេះ ជាពិសេសលើរូបគាត់ដើម្បីឱ្យធ្វើកិច្ចការត្រឹមត្រូវចំពោះពលរដ្ឋខ្លួនឯង។

VOA: ព្រឹទ្ធសភាបានស្នើឡើងនូវច្បាប់ដូចនេះដែរ ដូច្នេះតើសេចក្តីស្នើច្បាប់ទាំងពីរបំពេញឱ្យគ្នាយ៉ាងម៉េចដែរ?

ស្តីវ ធាបុត្តៈ យើងសង្ឃឹមថាខាងព្រឹទ្ធសភានឹងធ្វើការបន្ថែម ដើម្បីឱ្យបានច្បាប់ដូចគ្នានេះ។ លោកអតីតសមាជិក ព្រឹទ្ធសភា ចន ម៉ាកខេន (John McCain) ធ្លាប់ជាអ្នកនាំមុខក្នុងបញ្ហានេះជាយូរមកហើយ។ ឥឡូវនេះលោក សមាជិកព្រឹទ្ធសភាថេត គ្រូស (Ted Cruz) ក៏ខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើកិច្ចការនេះដែរ ដើម្បីបានសេចក្តីស្នើច្បាប់ដូចគ្នានេះ។ អ៊ីចឹងហើយច្បាប់ទាំងពីរនេះ នឹងដំណើរការទៅមុខបានឆាប់។

VOA: ដូច្នេះតើពលរដ្ឋកម្ពុជានិងសហគមន៍ខ្មែរអាមេរិកាំងអាចនឹងរំពឹងថានឹងឃើញច្បាប់នេះចេញរួចនៅពេលណា ដើម្បី បញ្ជូនទៅដល់ការិយាល័យនៃសេតវិមាន?

ស្តីវ ធាបុត្តៈ វាជាការពិបាកក្នុងការដាក់ពេលវេលាកំណត់ដាក់លាក់លើសេចក្តី ស្នើច្បាប់នេះ។ យើងសង្ឃឹមថា ច្បាប់នេះ នឹងចេញរួចក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។ ប៉ុន្តែយើងក៏សង្ឃឹមដែរថា ច្បាប់នេះនឹងមិនចូលជាធរមានដើម្បីដកហូតឋានៈ អនុគ្រោះពន្ធទេ ពីព្រោះយើងសង្ឃឹមថា លោកហ៊ិន វ៉ែន នឹងធ្វើការកែលម្អស្ថានភាពណា ដោយអនុញ្ញាតឱ្យពលរដ្ឋ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសមេដឹកនាំរបស់ខ្លួន។ មានគណបក្សច្រើនជាងមួយជាប់ឆ្នោត។ ការបោះឆ្នោតកាលពីលើកមុន គឺជា ការបោកប្រាស់ទាំងស្រុង។ អាសនៈទាំងអស់ធ្លាក់ទៅគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជារបស់លោកហ៊ិន វ៉ែន។ នេះជារឿងមួយ មិនអាចទទួលយកបានទេ។ ពលរដ្ឋកម្ពុជាក៏ដឹងពីបញ្ហានេះដែរ។ មនុស្សនៅលើពិភពលោកបានដឹងពីរឿងនេះ។ ពលរដ្ឋ កម្ពុជាសក្តិសមនឹងទទួលបានអ្វីដែលល្អជាងពេលនេះ។

VOA: នៅពេលដែលបានដឹងពីការស្នើច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា មន្ត្រីកម្ពុជាបានស្នើឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិកពិចារណាឡើងវិញពី ការចង់ដកឋានៈអនុគ្រោះពន្ធនេះ។ តើលោកយល់យ៉ាងណាដែរ?

ស្ដីវ៉ា ឆាបុត្រ៖ យើងសង្ឃឹមថាការដាក់ទណ្ឌកម្ម ការដកហូតទិដ្ឋាការ ការដកហូតឋានៈអនុគ្រោះពន្ធ ពីប្រទេសកម្ពុជានឹង មិនចូលជាធរមានទេ ពីព្រោះយើងមិនមែនធ្វើដើម្បីបំផ្លាញពលរដ្ឋកម្ពុជាទេ គឺយើងធ្វើនេះដើម្បីជួយពលរដ្ឋកម្ពុជា។ ឥឡូវនេះលោកហ៊ុន សែនមានអំណាចទាំងស្រុង ហើយមិនចែករំលែកជាមួយនឹងអ្នកណាទាំងអស់។ លោកជានាយករដ្ឋ មន្ត្រីដែលកាន់អំណាចយូរជាងគេបំផុតនៅអាស៊ី។ ពលរដ្ឋមានសិទ្ធិជ្រើសរើសមេដឹកនាំផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ សិទ្ធិសេរីភាព សារព័ត៌មាន សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការជួបប្រជុំគ្នា សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រកបមុខរបរតាមចំណង់ចិត្តរបស់ពួកគេ។ បច្ចុប្បន្ន នេះនៅក្រោមរបបលោកហ៊ុន សែន ពួកគេអត់មានទេ។

រូបឯកសារ៖ កម្មកររោងចក្រថតរូបជាមួយលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន នៅខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨។

VOA: លោកក៏បានគាំទ្រសេចក្ដីស្នើច្បាប់ស្តីពីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា តើសេចក្ដីស្នើច្បាប់នេះបានដល់ដំណាក់កាល ណាហើយ?

ស្ដីវ៉ា ឆាបុត្រ៖ យើងកំពុងតែធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្ដីស្នើច្បាប់នេះដែរ។ សេចក្ដីស្នើច្បាប់ទាំងពីរនេះ សុទ្ធតែល្អហើយ យើងសង្ឃឹមថានឹងដំណើរការទៅមុខជាមួយនឹងគ្នា។ សេចក្ដីស្នើច្បាប់នោះផ្ដោតលើការដាក់ទណ្ឌកម្មនិងដកហូត

ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីស្នើទុំនឹងលោកហ៊ុន សែនខ្លះ ដែលមានលុយកាក់ជាច្រើន មានអំណាចជាច្រើន។ ពួកគេមានអំណាចច្រើន រហូតដល់ធ្វើបាបពលរដ្ឋពីព្រោះពលរដ្ឋគ្មានអំណាចហើយមិនមានវិធីរកចំណូលសម្រាប់ពួកគេទេ។ អ្វីៗចូលទៅបក្ស ពួកលោកហ៊ុន សែន។ នេះជារឿងមិនត្រឹមត្រូវទេ។

VOA: សេចក្តីស្នើច្បាប់នេះបានផុតសុពលភាពនៅព្រឹទ្ធសភាកាលពីអាណត្តិមុន តើលោកមានវិធីយ៉ាងណាដើម្បីធានាថា ច្បាប់នេះនឹងអាចអនុម័តយកទៅអនុវត្តបាននៅក្នុងអាណត្តិនេះ?

ស្ទីវ ធាបុត្រ: វាពិបាកក្នុងការរុញច្បាប់ឆ្លងកាត់ព្រឹទ្ធសភា ដោយសារតែបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ព្រឹទ្ធសភា។ នៅក្នុងសភា តំណាងរាស្ត្រគឺយើងត្រូវការតែសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាត។ នៅព្រឹទ្ធសភាគឺត្រូវការសំឡេង៦០ក្នុងចំណោម១០០។ នេះ ជាការពិបាកសម្រេចបាន។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ព្រឹទ្ធសភានឹងមានពេលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះ។ នេះគឺជាច្បាប់ដែលមាន ការគាំទ្រពីគណបក្សទាំងពីរ។ កាលពីព្រឹកមិញខ្ញុំបានទៅការិយាល័យរបស់លោកអាឡាំង ឡូរីសសល ដើម្បីជួបតំណាង សហគមន៍ខ្មែរ។ ដូច្នេះយើងធ្វើការជាមួយគ្នា។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រកម្រធ្វើការជាមួយគ្នាដោយគណបក្សទាំងពីរណាស់ ប៉ុន្តែសម្រាប់បញ្ហានេះគឺយើងធ្វើការរួមគ្នា។

VOA: កណ្តាប់ដៃចិននៅកម្ពុជាកាន់តែតឹងឡើងៗ ដែលកើតឡើងដោយធ្វើឱ្យលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យធ្លាក់ចុះ ដូចដែលលោក បានបញ្ជាក់មុននេះបន្តិច។ ដូច្នេះក្រៅពីសេចក្តីស្នើច្បាប់ទាំងពីរតើគួរតែធ្វើកិច្ចការអ្វីទៀត ដើម្បីទប់ស្កាត់ការធ្លាក់ចុះនៃលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ?

ស្ទីវ ធាបុត្រ: នៅពេលដែលពលរដ្ឋកម្ពុជាសំឡឹងមើលកិច្ចការនេះ និងសំឡឹងមើលការណ៍ដែលលោកហ៊ុន សែន អូសទាញប្រទេសកម្ពុជាកាន់តែកៀកនឹងប្រទេសចិន ប្រឆាំងនឹងសហភាពអឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិក គឺពួកគេត្រូវសួរខ្លួន ល្អឯងថា តើពួកគេពេញចិត្តនឹងមានសេរីភាពតាមបែបចិនប៉េកាំង ឬក៏សេរីភាពតាមបែបសហរដ្ឋអាមេរិក និង សហភាពអឺរ៉ុប។ ខ្ញុំគិតថា វាជារឿងច្បាស់ណាស់ថានៅទីនេះ គឺពួកគេមានការរីកចម្រើនជាង។ ប៉ុន្តែលោកហ៊ុន សែន ទាញកម្ពុជាទៅរកចិន ហើយខ្ញុំគិតថា វាជារឿងគ្រោះថ្នាក់ណាស់ដែលមិនល្អទេសម្រាប់ពលរដ្ឋកម្ពុជា។

VOA: ប៉ុន្តែតើសហរដ្ឋអាមេរិកព្រួយបារម្ភពីឥទ្ធិពលរបស់ប្រទេសចិន និងការប្រើប្រាស់ឥទ្ធិពលមកលើកម្ពុជាទេ?

ស្ទីវ ធាបុត្រ: យើងមានការព្រួយបារម្ភពីរឿងនេះ។ យើងដឹងថា ការសាងសង់មូលដ្ឋានយោធាជើងទឹករបស់ចិននៅ កម្ពុជា។ ពួកគេព្យាយាមកេងចំណេញពីស្ថានភាពនេះ ដើម្បីផលប្រយោជន៍ចិន និងខាតផលប្រយោជន៍ពលរដ្ឋកម្ពុជា។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា រឿងនេះមិនបន្តទៅមុខទៀតទេ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ប្រទេសកម្ពុជានឹងដើរតាមផ្លូវប្រជាធិបតេយ្យនិងសិទ្ធិ សេរីភាព។